

Asia: MH 4346/2023

Lausuntopyyntö Metsähallituksen Merialueen luonnonvarasuunnitelman luonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Tuulivoimayhdistys (STY) kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa Metsähallituksen Merialueen luonnonvarasuunnitelman luonnokseen. Lausuntomme keskittyy luonnoksen tuulivoimaa ja erityisesti merituulivoimaa käsitteleviin kohtiin. Lausunnossa käytetyt väliotsikot viittaavat suoraan luonnonvarasuunnitelman luonnoksessa käytettyihin otsikoihin selkeyttäen sitä mitä kohtaa lausunnon sisältö koskee.

Yleisesti voimme todeta, että luonnoksessa esitetty tilannekuva tuulivoimasta ja merituulivoimasta on oikea. Puhtaalla sähköntuotannolla, erityisesti tuulivoimalla, on merkittävä rooli Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Tuulivoiman merkitys fossiilisten polttoaineiden korvaajana, Suomen sähköomavaraisuuden mahdollistajana sekä uusteollisten suurten investointien mahdollistajana on ratkaiseva, kun tuulivoiman rakentaminen ulotetaan Suomessa laajasti myös merialueille.

STY ei ole näkemyksessään yksin. Suomen hallitus on aiemmin asettanut tavoitteekseen, että Suomi on hiilidioksidineutraali vuoteen 2035 mennessä. Eri teollisuudenalojen syksyllä 2020 julkaisemien vähähiilisyystiekarttojen mukaan sähköistäminen on kustannustehokkain tapa muuttaa teollisuus, liikenne ja lämmitys CO₂-neutraaleiksi. Raskaamman liikenteen ja osan teollisuuden prosesseista fossiilivapauden takaamiseksi tarvitaan myös puhdasta vetyä, jonka raaka-aineena toimii niin ikään sähkö. Eri ennusteiden mukaan Suomen sähkönkulutus tulee kasvamään tulevina vuosina ja vuosikymmeninä merkittävästi.

Kuten Metsähallitus luonnoksessaan toteaa, merellä voidaan rakentaa suurempia voimaloita, suurempina kokonaisuuksina ja kauemmaksi asutuksesta kuin maalla. Samalla Metsähallitus itse asettaa tehtäväkseen moninkertaistaa uusiutuvan energian tuotanto hallinnoimillaan alueilla.

Kunnianhimoista yhteistyötä tarvitaan, kun mahdollistamme Suomessa suurenmittakaavan merituulivoiman rakentamisen ja puhtaan sähkön tuottamisen. Siksi Metsähallituksen merituulivoimaa edistävä toiminta pitää resursoida hyvin, jotta kovat tavoitteet ja merituulivoiman nopea kehitys vaatii tuekseen.

**

Vastuullinen ja yhteistyöhön perustuva toiminta ja sen kehittäminen

Metsähallitus toimii alkuvaiheen merituulivoiman hankekehittäjänä. Metsähallitus toteaa hankekehityksessä olevan oleellista muiden valtiollisten toimijoiden osallistaminen sekä keskustelu ELY-keskusten, maakuntien, kuntien ja kaupunkien kanssa.

STY korostaa yritysten kanssa toteutettavan yhteistyön ja vuoropuhelun merkitystä. Metsähallituksen lupaus lisätä merialueita koskevaa viestintää ja toteuttaa tiedotusta eri välineillä sekä yritysten kanssa yhteistyössä on hyvä ja erittäin tervetullut. Merituulivoimaa koskevien hankkeiden aktiivinen ja avoin viestintä parantaa hankekehittämisen lopputuloksia varsinkin, kun myös kotimaiset toimijat huomioidaan hyvin.

**

Seudullisesti merkittävästä merituulivoimatuotannosta Metsähallitus toteaa esittävänsä tuotantoalueita vain sellaisilta kohteilta, jotka ovat vireillä tai voimassa olevissa maakuntakaavoissa.

STY kannustaa etsimään aktiivisesti potentiaalisia merituulivoimalle sopivia alueita myös maakuntakaavojen ulkopuolelta. Merituulivoimateknologian kehitys on ollut nopeaa. Teknisiä ratkaisuja uusille tuotantoalueille on mahdollista toteuttaa aiemmin kuin mitä yhden laajan maakuntakaavan prosessi aikataulullisesti mahdollistaa.

**

Luonnonvarasuunnitelman luonnoksessa suhtaudutaan varovaisesti tuulivoimarakentamiseen Suomenlahdelle ja eteläiselle Saaristomerelle. STY katsoo, että Metsähallituksen olisi hyvä edistää merituulivoimaa myös eteläisillä merialueilla. Kotimaan turvallisuus on ensisijaista. Siihen kuuluu myös huoltovarmuussyistä vahva sähköomavaraisuus, joka on toteutettavissa nimenomaan tuulivoimatuotannolla. Myös Metsähallitus itse toteaa tämän luonnoksessaan, jossa todetaan merituulivoimalla olevan sähköntuotannossa olennainen merkitys maamme huoltovarmuudessa tulevaisuudessa.

Hallitusohjelmassa on linjaus korkean tason yhteistyöryhmästä Puolustusvoimien toteuttaman aluevalvonnan ja tuulivoimarakentamisen yhteensovittamiseksi. On ymmärrettävää, että Metsähallitus panostaa resurssiensa rajoissa kehittämistä alueille, joilla Puolustusvoimien vaatimusten ja tuulivoiman yhteensovittaminen on jo nyt mahdollista. Perustettavan korkean tason yhteistyöryhmää ja sen tuloksia on hyvä seurata, ja olla valmiina toimimaan heti, kun uusia ratkaisuja tulee esille.

Yhteistyöryhmän tuloksia on viisasta hyödyntää energiantuotannon alueiden osalta laajasti, mikä tasapainottaisi energiantuotantoa maan sisällä eri seuduille. Tasapaino energiantuotannossa alueellisesti on myös turvallisuuskysymys. Aktiivisella roolillaan Metsähallitus on vahvistamassa Suomen huoltovarmuutta.

**

On positiivista havaita Metsähallituksen suhtautuvan myönteisesti uuden vastuullisen teknologian testausmahdollisuuksien edistämiseen hallinnoimallaan merialueella. Autonominen meriliikenne mainitaan esimerkkinä uudesta teknologiasta.

Myös merituulivoiman teknologian kehittäminen olisi syytä olla aktiivisesti mukana Metsähallituksen merialueilla. Teknologian kehittymisen huomioiminen edesauttaisi merituulivoimalle sopivien alueiden osoittamista ja kehittäisi entistä vastuullisempia tuotantotapoja merituulivoimassa.

**

Tietolaatikko: Merituulivoiman tuotantokohteiden valinta ja tarvittavat luvat

Kyseisestä tietolaatikosta on jäänyt mainitsematta aika-arvio merituulivoimaloiden luvitusprosessiin ja rakentamiseen menevästä ajasta, joka seikkaperäisessä tietolaatikossa toisi lisäarvoa.

Suomessa on jo tietoa merituulivoimahankkeista. Tuorein kokemus on Porin Tahkoluodon merituulivoimahankkeen laajennuksesta (<https://hyotytuuli.fi/tuulipuistot/tahkoluodon-merituulivoimahankkeen-laajennus/>), jossa luvitusprosessi on jo pitkällä ja tulee kestäämään arviolta 3–4 vuotta. Huomioiden kuitenkin se seikka, ettei hankkeesta ole tehty valituksia, joiden käsittelyyn oikeusasteissa voi mennä kokonaisuudessaan 2–4 vuotta.

**

Alueellinen hyvinvointi

Luonnonvarasuunnitelman luonnoksessa linjataan Metsähallituksen hallinnassa olevien alueiden taloudellisen arvon jalostuksesta tuulivoiman avulla. Merituulivoiman osalta tavoitteeksi on kirjattu: ”aloitamme vähintään 2–4 hankkeen hankeoikeuksien kilpailutuksen vuoden 2024 loppuun mennessä”.

STY näkee kirjatun tavoitteen vaatimattomaksi tuulivoima-alalla vallitsevan todellisuuden rinnalla. Kovia merituulivoiman tavoitteita ovat kirjanneet niin Suomen hallitus ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkäsen toimesta kuin tuulivoima-alan toimijat investointisuunnitelmissaan. Kilpailu on kovaa ja kiinnostus merituulivoiman hankealueisiin on suurta.

Johtopäätös on selvä – kilpailutettavia hankealueita tarvitaan selvästi enemmän kuin kirjattu 2–4 vuoden 2024 loppuun mennessä.

**

Alueen luontoon ja luonnonvaroihin perustuvien elinkeinojen edellytysten turvaaminen ja edistäminen

Metsähallitus korostaa rooliaan olla tuulivoimassa alkuvaiheen hankekehittäjä, mahdollistaja ja sidosryhmien tarpeiden yhteensovittaja. Merituulivoiman edistämässä Metsähallituksella on erittäin suuri rooli ja merkitys koko kansakuntamme menestyksen osalta.

STY haluaa korostaa merituulivoiman asemaa ja Metsähallituksen roolin merkityksellisyyttä varsinkin suurten puhtaiden teollisten investointien houkuttelemisessa Suomeen.

Esimerkkinä pelkästään Suomen vetyklusterin sähkön tarpeen on arvioitu olevan vuonna 2035 125 TWh. Luonnonvarasuunnitelman luonnoksessa on arvioitu vesialueittemme tuulivoimatuotannon potentiaaliksi 25 TWh:n vuosituotantoa. Se on tulevaisuuden teollisuuden tarpeisiin tavoitelukuna varsin maltillinen ja jopa riittämätön.

Merituulivoiman ja vetytalouden läpimurto Suomessa tapahtunee 2030-luvulla. Se kaipaa rohkeita tekoja 2020-luvulla, jolloin tehdään ne ratkaisut, jotka mahdollistavat puhtaat teolliset investoinnit ja positiiviset työllisyysvaikutukset. Metsähallitus voi merialueittensa aktiivisella käytöllä ja yhteistyöllä kotimaisten tuulivoimayritysten kanssa olla luomassa vastuullisesti myönteistä muutosta suomalaisen puhtaan energiantuotannon ja elinkeinoelämän saralla. Sitä tukee terve kilpailu, jonka tueksi hankealueita Suomen merialueilta tarvitaan selvästi lisää.

Ollila Matias
Suomen Tuulivoimayhdistys ry